

paa, nemlig den constitutionelle Betydning af Sagen, og den vil heldigviis blive staaende enten dette Endringsforslag, som jeg har glædet mig over, er fremkommet, fordi det har givet Anledning til en, som jeg troer, nyttig Forhandling, antages eller ikke; thi, dersom Finanzministeren kjender sin Ret og Pligt, vil han ikke, hvad en enkelt Lov end siger, lade sig fratage den Ret og Forpligtelse, som Grundloven paalægger ham; i saa Henseende vil den constitutionelle Lov være stærkere end nogenformelt tilsyneladende Begrænsning i den enkelte Lov. Hvad der imidlertid interesserede mig, var, at den ærede Krigsminister ikke svarede mig paa mit Spørgsmaal. Den ærede Krigsminister udtalte sig med megen Lethed om forskjellige andre Ting og andre Ytringer af mig, som han fortolkede paa en eller anden Maade, medens jeg ikke troer, at de behøvede at være Gjenstand for Fortolkning; men overfor det egentlige Spørgsmaal, som jeg stillede umiddelbart, før han fik Ordet, forholdt han sig tavs, nemlig Spørgsmaalet om, hvorledes den ærede Minister med denne Lov vilde stille sig ligesoverfor en Revisionsbemærkning. Jeg troer, at denne Sag har en vis Betydning og Interesse, som ikke ligger i Afstemningen over Endringsforslaget, men i selve det virkelige Forhold mellem en Revision og det Ministerium, som har gjort Udgiften, og navnlig i det almindelige constitutionelle Spørgsmaal. Med Hensyn til dette almindelige constitutionelle Spørgsmaal er det for mig ganske klart, at der er nogle af Consequenterne med Hensyn til de enkelte Ministres Stilling overfor Finanzministeren, som den ærede Krigsminister virkelig ikke holder af. Det er mig ikke muligt her at gaae ind paa dette i det Enkelte — det vilde være upassende —, men det er paa ingen Maade min Mening, hvad den ærede Krigsminister for vilde gjøre gjældende, at Finanzministeren som saadan nødvendigt skulde indtage en overlegen Stilling i Ministeriet; det er efter vore Forhold ikke nødvendigt. Det er Tilfældet i England, hvor den egentlige, virksomme, Hoved-Finanzminister, ikke Skatammercantsleren, men den første Skatammerlord, altid er Førsteminister. Det kan gaae i England, men behøves ikke nødvendigt

at være Tilfældet andre Steder, og vi have sjældent kjendt det. Det har hos os en kort Tid været Tilfældet, men er det jo ingenlunde altid, at hvad vi kalde Conseilspresidenten til lige er Finanzminister. Men en ganske anden Sag er det, at man ikke kan sige, at, fordi Finanzministeren har de Rettigheder og Pligter, jeg antydede, overfor de andre Ministre, han derfor skulde tage noget af deres Ansvar fra dem, saaledes at de skulde blive tre Femtedele eller to Trediedele Ministre, fordi Finanzministeren opfylder sin Pligt. Det praktiske Beviis i saa Henseende er netop Bekjendtgørelsen af 14de Februar 1868 om Anviisningsvæsenet, thi Anviisningen bestaaer ikke i blot at affrive, hvad der kommer fra de andre Ministre. I de allerfleste Tilfælde vil Anviisningen vel kun være en Anviisning; men der ligger i Anviisningsretten en Ret til at gjøre Indsigelse, hvis det antages, at der bagved Requisitionen ligger en urigtig Fortolkning, og denne Ret vil bestaae i Kraft af Grundloven trods alle Loves Tausked, og selv om ogsaa Loven siger, at et vist Spørgsmaal kun afgjøres af en Sagminister. Finanzministeren har i Kraft af Grundloven en Pligt, som han ikke kan ignorere, og derfor nævnte jeg dette Punkt ved 2den Behandling. Det er igjennem Anviisningsvæsenet og Revisionen, at det viser sig, at Regjeringen ikke falder ud i saa mange uafhængige, løsrevne Fragmenter, som der er Ministre, men at der maa være et finantzielt Centrum, og kan være det, uden at de enkelte Ministres Selvstændighed derfor krænktes. Hvorledes dette Forhold i Virkeligheden i Enkeltighederne stiller sig mellem Ministrene indbyrdes, det hører til de Mysterier, som undbrage sig offentlig Forhandling; men man kan ikke afvise dette, at Finanzministeren som saadan har en Ret overfor de militære som for de øvrige Sagministre med Hensyn til Anvendelsen af de finantzielle Bevillinger og de finantzielle Love, være sig Lønningslove eller hvilke andre Love, der maatte være Spørgsmaal om.

Krigsministeren: Jeg veed ikke, om jeg huffer feil; men det forekommer mig, at, hvad den sidste ærede Taleer yttrede om Mini-